

THẾ TRẬN MỚI, TRẬN TUYẾN MỚI

TÔN THẤT THIÊN

Illegible text below the illustration.

I

Cách đây khá lâu, trong một bài bình luận trong tạp chí này về sự sụp đổ của Cộng Sản Đông Âu và mất độc quyền của Đảng Cộng Sản Liên Xô, bạn Vương Hữu Bột đã dùng một danh từ mà tôi nhớ mãi. Danh từ đó là "thế trận mới". Tôi nhớ mãi vì nó mô tả rất đúng thực trạng của thế giới và thực trạng Việt Nam hồi đó. Ngày nay, sau khi Gorbachev bị mất chức Tổng bí thư của Đảng Cộng Sản Liên Xô vì đảng đó bị giải tán sau vụ đảo chánh hụt của những phần tử phản động, và sau khi Gorbachev bị giải chức Tổng Thống Liên Xô vì Liên Bang Xô Viết bị giải thể, danh từ đó càng ý nghĩa hơn nữa. Rõ ràng là thế giới ngày nay đang ở trong một thế trận hoàn toàn mới.

Về chính trị, đặc điểm của thế trận mới này là khối xã hội chủ nghĩa (Cộng sản) thế giới "do Liên Xô vĩ đại lãnh đạo" (như ĐCSVN hằng rêu rao) nay hoàn toàn không còn nữa. "Cách mạng tháng tám" cũng hoàn toàn kết thúc, và từ nay chỉ được nhắc đến trong những

trang sử sẽ được viết với một nhãn quan hoàn toàn mới, mô tả một phong trào, hay nói đúng hơn, một tôn giáo hay đạo giáo, phát sinh, lớn lên, suy tàn, sụp đổ, và bị chôn vùi chỉ trong vòng 74 năm -- một kỷ lục trong lịch sử thế giới! Những buổi lễ linh đình kỷ niệm Cách mạng tháng Mười ở Mốt-xcô-va, nơi khai sinh và thủ đô của cách mạng thế giới, nay sẽ không còn nữa.

Về quân sự, Hồng quân hùng mạnh gồm gần bốn triệu người đã một thời làm thế giới đảo điên và ngay cả một siêu cường như Hoa Kỳ phải lo âu, nay đang bị chia thành mười hai mảnh, chẳng còn đe dọa được ai. Khối kinh tế Comecon và phân công kinh tế của cộng sản nay chỉ là một tấm kính vỡ, và các quốc gia cộng sản sụp đổ, đứng đầu là cựu Liên Xô, đang bị nạn đói đe dọa và phải ngửa tay khẩn khoản xin viện trợ của các nước tư bản mà trong hơn 70 năm qua họ cho là đang "dây chết".

Về ý thức hệ, chủ thuyết Mác-Lê, "đỉnh cao của trí tuệ loài người", đã làm cơ sở cho những chế độ "xã hội chủ nghĩa", không những đã tiêu

biểu cho những sự đàn áp tự do tàn bạo hạng nhất trong lịch sử, mà hoàn toàn không đem lại được cơm áo cho dân chúng, nay chỉ còn được coi như một chủ thuyết sai lầm đáng làm trò cười cho mọi người, hay đã đem lại tai hại cho dân chúng và bị oán thán ở chính các nước "xã hội chủ nghĩa", nhất là ở Liên Xô, quán sứ của nó, vì, như Yeltsin đã tuyên bố trong thông điệp Giáng Sinh, nó đã bị "úp lên đầu" nhân dân Nga.

Liên Bang Xô Viết chỉ còn là một sự kiện lịch sử. Chủ thuyết Mác-Lê đang trở thành một đề tài nghiên cứu của sử gia. Khối xã hội chủ nghĩa chỉ còn sót vài đơn vị không làm mưa làm gió được nữa và đang co cụm tìm phương kế tồn tại với rất ít hy vọng thành công nếu không cải tổ lớn. Trung cộng đã từ bỏ ý đồ cách mạng thế giới và đấu tranh "ai thắng ai", và đang nhẹ nhàng lén lút rút khỏi "xã hội chủ nghĩa", càng ngày càng thêm "Trung" và bớt "cộng", nhưng không chắc thoát được trào lưu thế giới đang hướng về dân chủ, nhất là sau khi Đặng Tiểu Bình qua đời.

Trong các nước xã hội chủ nghĩa nhỏ, Cuba đang thí

nghiệm "giải pháp zéro" (n.l. trở về đời sống man dã) do Fidel Castro đề xướng để tiếp tục "xã hội chủ nghĩa". Việt Nam, dưới sự thống trị của một đám lãnh tụ đồng hạng với Đố Mười (mà dân chúng gọi mỉa là "Me xừ đố đít), hiện đang loay hoay tìm cách thoát khỏi "giải pháp zéro" về kinh tế, nhưng lại ù lỳ không chấp nhận những cái tổ sâu rộng thực sự cần thiết về đường

Quốc đã bỏ ý đồ cách mạng thế giới, Bắc Hàn cũng không đe dọa ai được.

Về phía các siêu cường quốc và đại cường quốc tư bản chủ nghĩa, mối bận tâm chính ngày nay không phải là tăng cường lực lượng quân sự hay tổ chức kinh tế chính trị để đối đầu với Liên Xô và khối xã hội chủ nghĩa (Cộng sản) nữa, mà là cố sức dồn tài nguyên để giúp đỡ

chống gây ra. Nhu cầu này đòi hỏi phải có một thế giới hòa bình và dân chủ, và sự loại bỏ bạo lực cùng những chủ trương cực đoan và những chế độ độc tài -- tả khuynh lẫn hữu khuynh, cộng sản lẫn chống cộng sản -- vì những chế độ này có những hành vi (phần lớn là có tính cách nghịch lý, gây rối và phá hoại) không thể tiên đoán được. Nhu cầu này cũng đòi hỏi chính quyền các cường quốc giúp đỡ các nước chậm tiến phát triển kinh tế vì nghèo đói là một nguyên do chính của tuyệt vọng đưa đến những giải pháp cực đoan.

II

Với một thế giới như thế giới mô tả trên đây, rõ ràng là ta đứng trước một thế trận mới. Với thế trận mới này tất nhiên một trận tuyến mới sẽ xuất hiện. Riêng về Việt Nam, trận tuyến mới này sẽ có hai phía và ba thành phần chính. Hai phía đó là phía cực đoan độc tài, và phía trung đạo dân chủ. Ba thành phần đó là: 1/ Những thành phần cực đoan tả khuynh cộng sản; 2/ những thành phần cực đoan hữu khuynh chống cộng sản; 3/ những thành phần trung đạo.

Những người cộng sản cực đoan tả khuynh chủ trương thẳng tay đàn áp đối lập không những ngoài Đảng mà ngay cả trong Đảng. Họ viện cố duy trì sự "trong sáng" của Mác-Lê để biện minh cho thái độ và hành động của họ. Trong nhân quan của họ, trong một quốc gia "xã hội chủ nghĩa" không có chỗ đứng cho bất cứ ai từ chối chế độ và ý thức hệ "xã hội chủ nghĩa", hay đặt vấn đề về sự lựa chọn của ĐCSVN về con đường xã hội chủ nghĩa, hay về sự độc quyền lãnh đạo của đảng đó. Những phần tử chống đối là những phần tử "phản cách mạng" hay "phản động" cần phải cô lập hóa, vô hiệu hóa, hay thanh toán. Tất nhiên, vì lý

Kaheel/Al-Majalla/London

lợi chính trị và ngoại giao diệt chủng nên vẫn mắc kẹt trong tình trạng bi đát tuyệt vọng. Bắc Hàn đang xoay chuyển, chưa biết đến đâu, nhưng chắc rằng chỉ có thể đi về hướng hòa dịu và cải tổ, và dù sao, với một Liên Xô bị giải thể và Trung

những quốc gia cựu thù nghịch của mình để họ khỏi phải hoàn toàn sụp đổ và rối loạn. Đáng khác, những cường quốc tư bản này còn phải chỉnh đốn lại cơ sở kinh tế của mình để cho thích hợp với tình hình mới do phát minh khoa học kỹ thuật nhanh

do chiến thuật giai đoạn kiểu "lê nin nút", họ cũng nói chuyện "hòa giải", nhưng hòa giải, trong thâm tâm của họ, chỉ có mục đích lũng đoạn dư luận. Theo Lê Nin, trong giai cấp đấu tranh không thể có hòa giải được.

Những thành phần cực đoan tả khuynh cộng sản gồm những cộng sản gốc hiện nắm giữ những chức vụ then chốt, đặc biệt là trong những cơ quan quân sự, an ninh, và kinh tế, trong bộ máy cai trị của ĐCSVN, từ cấp trung ương xuống đến phường xã, cố bám lấy quyền hành, và dùng quyền lực để duy trì quyền hành đó. Họ nương tựa lẫn nhau, che chở bao bọc lẫn nhau. Do đó, như Nguyễn Khắc Viện đã nhấn mạnh trong thư gửi Nguyễn Hữu Thọ, họ từ chối, ngăn chặn và cản trở tất cả những biện pháp nhằm cải tổ chính sách, lành mạnh hóa chính quyền và dân chủ hóa. Những thành phần cầm quyền và hưởng thụ này chỉ vài ngàn người, mang chức "ủy", nhiều lắm là vài chục ngàn. Họ là những thành phần phản động nhất ngày nay trong xứ cũng như trong ĐCSVN. Họ là những kẻ sẽ chôn vùi Đảng vì không cho Đảng biến đổi thông và cũ, như đám phản động đảo chính hụt ở Liên Xô đã làm hồi tháng Tám năm qua.

III

Những thành phần trên đây đứng chung một phía với những phần tử chống cộng sản cực đoan hữu khuynh. Những thành phần này thường tự xưng là thuộc "phe quốc gia". Họ là những người chống cộng vô điều kiện, chủ trương diệt cộng "đến tận gốc tận rễ", n.l., không những thanh toán hết cộng sản gốc, mà những người vì hoàn cảnh hay vì bị mắc lừa đã theo cộng sản nhưng nay tỉnh ngộ đã bỏ cộng sản, họ cũng không tha. Hơn nữa, để chắc chắn trên mảnh đất Việt Nam không những không còn

bóng dáng tên cộng sản nào, hoặc vết tích cộng sản nào, mà để đề phòng trên lãnh thổ Việt Nam không thể nào còn nguy cơ cộng sản gì nữa, họ không buông tha những người mà họ cho là thân cộng, thiên cộng, và có thể làm lợi cho cộng sản. Theo nhãn quan của họ, trong một Việt Nam hậu cộng sản, không có chỗ đứng cho một đảng cộng sản hay một ai thuộc những thành phần nêu trên. Họ với cộng sản, bất cứ thứ cộng sản gì, "không đội trời chung", chỉ có "một mất một còn".

Cũng như những cộng sản gốc, những người chống cộng cực đoan hữu khuynh từ chối hòa giải vì họ cho rằng chấp nhận hòa giải là "rơi vào bẫy cộng sản". Đối với họ, những người nào ở phía quốc gia chủ trương hòa giải là những người nguy hiểm, nếu không phải là cộng sản trá hình, thiên cộng, thân cộng, thì cũng "làm lợi cho cộng sản". Do đó họ phải chống đối những người này triệt để, phải "lột mặt nạ chúng", phải bịt mồm chúng. Và, trong một vài trường hợp đã xảy ra, họ không do dự dùng biện pháp khủng bố bằng bạo lực.

Những người trên đây không ý thức được là họ đương nhiên là những đồng minh của cộng sản. Theo danh từ cộng sản thường dùng, họ là "đồng minh khách quan" của cộng sản. Tại sao? Vì những tuyên bố và hành vi của họ làm cho những người tuy ở trong hàng ngũ cộng sản vì đã bị lừa gạt, hay vì hoàn cảnh (vào lỡ vì tình thân yêu nước, nhưng mắc kẹt luôn), nay đã tỉnh ngộ, muốn rút ra, nhưng sợ ra thì bị tiêu diệt. Ngay những người mà họ biết là không cộng sản, hay cho rằng chống cộng sản đi nữa, mà còn bị nguy cơ thủ tiêu, thì họ, là những người đã ở trong hàng ngũ cộng sản, có hy vọng gì thoát nạn? Do đó, họ phải ở lại với Đảng. Ở trong hàng ngũ Đảng, họ phải tôn trọng kỷ luật Đảng, áp dụng "dân chủ tập trung" và theo mệnh lệnh

thượng cấp, n.l. của đám cộng sản gốc, cố tranh đấu bảo vệ Đảng để trường tồn. Trong sự duy động đảng viên để tranh đấu cho đảng trường tồn này, lãnh đạo ĐCSVN được những người đồng minh quý báu là những thành phần chống cộng cực đoan hữu khuynh, vì những người này là những người tuyên truyền hữu hiệu nhất cho Đảng: họ xác nhận luận điệu của lãnh đạo Đảng: "Các đồng chí để Đảng thua và chúng nó thắng là chúng cắt cổ các đồng chí hết không buông tha một ai".

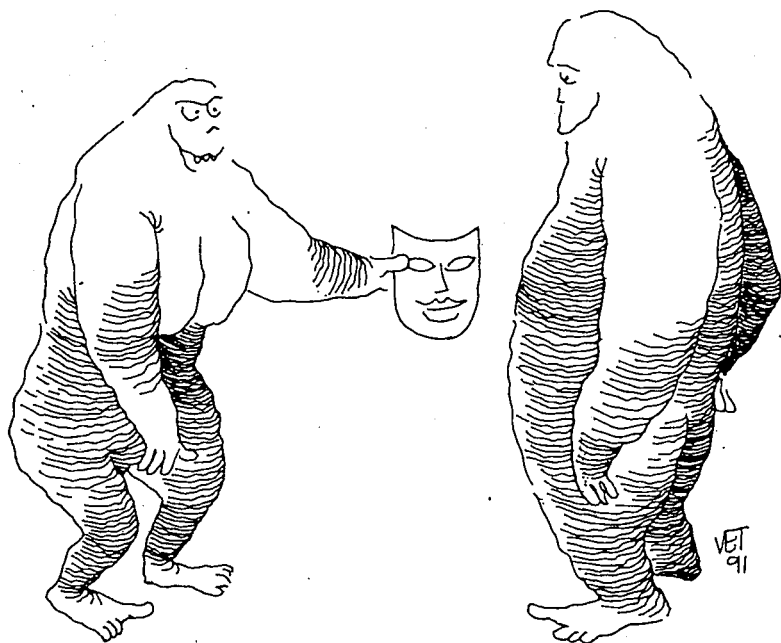
IV

Qua những dữ kiện trên đây ta thấy rõ phía cực đoan tuy gồm hai phe, cộng sản và chống cộng sản, đều chủ trương tận diệt lẫn nhau, nhưng trong thực tế họ là đồng minh khách quan của nhau, đối diện phía những người chủ trương dân chủ và hòa giải. Hàng ngũ của những người, hoặc nhóm này khá phức tạp. Nhưng tổng quát, ta có thể gom họ thành ba cánh: 1/ trung tả, 2/ trung hữu, 3/ chính trung.

Trung tả gồm những người phía cộng sản, và có thể là đảng viên trong thâm tâm không còn tin tưởng gì ở cộng sản nữa; tuy vậy, họ đặt nặng vấn đề công bằng xã hội.

Trung hữu gồm những người phía quốc gia, tuy có nhiều lý do để oán hoặc ghét cộng sản, nhưng có đủ sáng suốt để đặt quyền lợi của dân tộc lên trên những tình cảm cá nhân, và đủ tinh thần thượng võ để chấp nhận chơi trò chơi dân chủ một cách thẳng thắn; họ là những người coi trọng khía cạnh tự do hơn là khía cạnh công bằng xã hội.

Chính trung gồm những người đặt hai vấn đề tự do và công bằng xã hội ngang hàng nhau, và muốn thấy có một sự hòa giải dẫn đến một sự hòa hợp dân tộc; họ tự coi họ là

SẤP BANG GIAO - MÌNH ĐEO VẠO - ĐỀ CÓ ĂN!!

thành phần trung gian giữa hai cánh tả và hữu.

Tuy quan điểm của ba cánh trên đây có nhiều dị biệt về chính trị, kinh tế, và nhất là xã hội, nhưng mẫu số chung là: họ đều thấy rõ nhu cầu hòa giải để tránh cho xứ sở những sự xáo trộn gây bất ổn vô tận do báo thù báo oán gây nên; họ thấy rõ rằng thế giới ngày nay đã hoàn toàn thay đổi và nhân dân Việt Nam không còn kẹt trong sự tranh chấp giữa các đại cường quốc; họ cũng chấp nhận rằng con người có thể thay đổi vì lý trí minh mẫn, có sai lầm, dù là sai lầm nặng đi nữa, đến một lúc nào đó người ta sẽ thức tỉnh, hoặc vì thực tại bắt buộc phải đổi thay để tồn tại; cuối cùng, họ chấp nhận rằng trong một chế độ thực sự dân chủ, ai cũng

có quyền sống, phát triển, và đóng góp vào công cuộc kiến thiết xứ sở.

Ba cánh trên đây đương nhiên là đồng minh của nhau, tuy vì lý do khác nhau. Sự đồng minh này không phải là khách quan, mà là chủ quan, vì không những những người trong ba cánh này không coi nhau như thù nghịch và không tìm cách tiêu diệt lẫn nhau, mà, trái lại, họ coi nhau như những người đồng quan điểm căn bản, có thể đi đến một sự liên kết và tập hợp thành một liên minh để bảo vệ dân chủ thực sự chống mọi độc tài sau này, dành quyền sống cho mọi người và hợp sức để xây dựng lại xứ sở, khi ĐCSVN đã bị loại trừ.

V

Như đã phân tách trên đây, thế trận mới của thế giới đưa đến sự thành hình một trận tuyến mới ở Việt Nam; một phía là liên minh khách quan của những phần tử có xu hướng độc tài và cương quyết chống hòa giải, và một phía là liên minh chủ quan của những phần tử chống độc tài và chấp nhận hòa giải. Trong thời gian tới đây, trận tuyến mới này sẽ càng ngày càng rõ rệt, vì những biến chuyển của tình hình thế giới và Việt Nam buộc mỗi người phải có một sự lựa chọn dứt khoát.

Montreal, 1/1/1992